Pràctica 7: Pèndol simple. 23-24

Objectius: Resolució de EDOs, Mètode d'Euler, segon ordre, convergència

— Nom del programa **P7-23-24.f90**.

Considera la dinàmica d'un pèndol simple de massa 0.98 kg i longitud $\ell = 1.07$ m, que ve descrita per l'equació diferencial,

$$\ddot{\ell \phi} = -q \sin \phi \tag{0.23}$$

amb $g=10.44~{\rm ms}^{-2}$ (situat a Saturno). Considera $t\in(0,7T_N)$, amb $T_N=2\pi/\omega_N$ i $\omega_N=\sqrt{g/\ell}$. Programa mètodes d'Euler normal i de segon ordre per calcular $\phi(t)$ i $\dot{\phi}(t)$. El de segon ordre ve definit per l'algorisme,

$$\vec{k}_{1} = \vec{f}(x_{n}, \vec{y}_{n})$$

$$\vec{k}_{2} = \vec{f}(x_{n} + 3h/4, \vec{y}_{n} + (3/4)h\vec{k}_{1})$$

$$\vec{y}_{n+1} = \vec{y}_{n} + \frac{h}{3}\vec{k}_{1} + \frac{2h}{3}\vec{k}_{2}$$
(0.24)

- a) Petites oscil·lacions. Estudia la dinàmica del pèndol per a $\phi(0) = 0.025$ rad amb $\dot{\phi}(0) = 0$ rad/s. Fes una figura P7-23-24-fig1.png amb $\phi(t)$ vs. t, comparant els dos mètodes amb la predicció obtinguda aproximant $\sin \phi \simeq \phi$. Fes servir 1500 passos de temps.
- b) Oscil·lacions grans. Estudia la dinàmica del pèndol per $\phi(0)=\pi-0.15$ rad amb $\dot{\phi}(0)=0$ rad/s. Fes una figura P7-23-24-fig2.png amb $\phi(t)$ vs. t, comparant els resultats obtinguts amb els dos mètodes. Genera una figura P7-23-24-fig3.png comparant les trajectories a l'espai fàsic, $(\phi,\dot{\phi})$. Fes servir 1500 passos de temps.
- c) Energia. Calcula l'energia cinètica, $K(t)=(1/2)m(\dot{\phi}(t))^2\ell^2$, potencial $V(t)=-mg\ell\cos(\phi(t))$ i total $E_{\rm total}(t)=K(t)+V(t)$ del pèndol (fes dues functions, ${\bf EKIN}(\phi,\dot{\phi})$ i ${\bf EPOT}(\phi,\dot{\phi})$). Pel cas $\phi(0)=\pi-0.025$ rad, amb $\dot{\phi}(0)=0.12$ rad/s estudia l'evolució d'K(t) i V(t). Genera una figura ${\bf P7-23-24-fig4.png}$ comparant l'evolució de l'energia cinètica i total amb el temps calculades amb els dos mètodes. Fes servir 1500 passos de temps.

Pels apartats d),e),extra) fes servir només el mètode de segon ordre.

- d) Transició. Considera la dinàmica a partir de $\phi(0)=0$ amb $\dot{\phi}(0)=2\sqrt{g/\ell}\pm0.05$ rad/s. Compara la dinàmica del dos casos i fes una figura mostrant les trajectòries a l'espai fàsic P7-23-24-fig5.png. A què es correspon la transició observada? Fes servir 6000 passos de temps i un $t\in(0,15T_N)$.
- e) Convergència del mètode. Per $\phi(0)=2.87$ rad i $\dot{\phi}(0)=0$ rad/s i $t\in[0,11T_N]$ estudia l'evolució de l'energia total del sistema com a funció del temps fent servir 300, 550, 1000 i 20000 passos de temps. Genera una figura P7-23-24-fig6.png amb la comparació.
- Extra) Animació. Treballa amb un nombre de passos adient. Genera una animació gif del moviment del pèndol en un cas d'oscil·lacions grans, mostrant $\phi(t)$ i $\dot{\phi}(t)$ i el moviment a l'espai fàsic, **P7-ani.gif**.

Entregable: P7-23-24.f90, P7-23-24-fig1.png, P7-23-24-fig2.png, P7-23-24-fig3.png, P7-23-24-fig4.png, P7-23-24-fig5.png, P7-23-24-fig6.png, P7-23-24-resf.dat, scripts de gnuplot, P7-ani.gif